ជំណាំត្រកួន

I. ស្ថានភាពទូទៅ

យោងតាមប្រភពឯកសារបុរេប្រវត្តិមកពីតំបន់អេស៊ីព និង អារ៉ាប់ក្នុងឆ្នាំ ១៧៧៥ បានអោយដឹងថា ក្រុមអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រជំនាន់នោះបានធ្វើការរុករកប្រមូល ព្រមទាំងអភិរក្សពូជត្រកួនមានច្រើនកន្លែង និងមកពីទ្វីប ផ្សេងៗ ដូចជាតំបន់ដី

សើមដែលមានអាកាសធាតុក្តៅនៃទ្វីបអាស៊ីប្រហាក់ប្រហែលនឹងប្រទេសឥណ្ឌាភូមិភាគខ្លះនៃអាស៊ីអាគ្នេយ៍តំបន់ ខ្លះទ្វីបអាហ្វ្រិក ព្រមទាំងភូមិភាគខាងត្បូងនិងកណ្តាលនៃទ្វីបអាមេរិក ។ ដោយឡែកនៅតំបន់នោះគេមិនបានឃើញមានការ និយមចូលចិត្តដាំដុះ និង ប្រើប្រាស់ផលិតផលនេះទេ ផ្ទុយទៅវិញ វាជាដំណាំដ៏មានប្រជាប្រិយភាពនៅ ភូមិភាគអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដូចជា នៅប្រទេសចិន Hong Kong Taiwan Ning Southem China ក្រោយមកនៅចុង សតវត្សទី ១៥ វាបានរីកពេញទូទាំងទ្វីបអាស៊ី ។ វាត្រូវបានរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងគ្រួសារ Convolbulacea លំដាប់ Ipomoea ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រហៅថា Ipomoea aquatica ឈ្មោះធម្មតាអាចហៅ បានច្រើនយ៉ាង Kang Kong Water convolvulus Water spinach តែការនិយម

តារាងអាហារូបត្ថម្ភក្នុងទំងន់ ១០០ ក្រាម បរិភោគបាន

ផ្នែកប្រើប្រាស់	ថាមពល	ទឹក	ប្រូតេអ៊ីន	ប្រេង	កាបូស៊ី	សរសៃ	ផេះ	Ca	Mg	Fe	VA	VC
ខ្នាត	កាឡូរី	g	g	g	g	g	g	mg	mg	mg	mg	mg
ដើម - ស្លឹក	១៣៤	៩០.០	៣.០	០.៣	៥.០	១.០	១.៦	៩១	៥២	៣.៣	៤០០០	១៣០

ឈ្មោះដំណាំបន្លែយកស្លឹក ។ យោងតាមការវិភាគរបស់អង្គការ FAO ឆ្នាំ ១៩៧២ អោយដឹងថាវាបានផ្តល់ផលប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើនសំរាប់ទ្រទ្រង់សរីរាង្គការដូចក្នុងតារាងខាងក្រោម ។

ប្រើជាងគេគឺ Kang Kong .... ។ តាមការបែងចែករបស់លោក Poiret ក្នុងឆ្នាំ ១៨១៤ ដោយសំអាងទៅលើពណ៌របស់ផ្កាមានពីរយ៉ាងគឺៈ

- ប្រភេទទី១ ពណ៌របស់ផ្កាស្វាយស្រាល ដើមពណ៌បៃតងចាស់ ឫពណ៌ឈាមជ្រូក ស្លឹកតូចល្មិត ហៅថា Red Kang Kong ឫត្រកួនព្រៃ ។
- ប្រភេទទី២ ពណ៌របស់ផ្កាស ដើមពណ៌បៃតងខ្ចី ថ្លោស ស្លឹកធំវែង ហៅថា White Kang Kong គេហៅថា ត្រកួនស ឫត្រកួនចិនព្រោះពូជនេះឱ្យយកទៅបង្កាត់ និងផលិតជាត្រកួនគោកដាំដោយគ្រាប់ផ្ទាល់ ។ ដោយសារធាតុចិញ្ចឹម រស់ជាតិ ក្លិន និង ងាយប្រើប្រាស់គ្រប់ពេល វាត្រូវបាននិយមចូលចិត្តច្រើនឡើងៗ ដែលគេអោយ ។

បច្ចេកទេសដាំដុះ

ត្រកួនជាប្រភេទដំណាំមួយងាយស្រួលដាំជាងដំណាំឯទៀត ហើយដុះលូត លាស់មិនប្រកាន់រដូវ វាធន់ទ្រាំ ទៅនឹងអាកាសធាតុក្តៅ ប៉ុន្តែមិនធន់ទ្រាំទៅនឹងភាពរាំងស្ងួតឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត វាក៏ជាដំណាំស្ថិតនៅក្នុងភាពធន់ ទ្រាំកំរិតជីអាស៊ីត និងបាស (ជូរ ប្រៃ)។ ប៉ុន្តែដើម្បីអោយទទួលបានលទ្ធផលល្អគេត្រូវអនុវត្តន៍នូវវិធី សាស្ត្រជាច្រើន ដូចតទៅ:

១- ការជ្រើសរើសពូជ

ការជ្រើសរើសពូជសំរាប់ធ្វើការដាំដុះ វាអាស្រ័យទៅតាមវិធីសាស្ត្រនៃការ ដាំ ព្រោះត្រកួនគេដាំបាន២ របៀបគឺ របៀបត្រកួនគោក គេដាំដោយគ្រាប់ពូជ ប៉ុន្តែចំពោះត្រកួនស្រែ គេដាំដោយកំណាត់ទងហៅថា ស្ទូង ។

- ការជ្រើសរើសគ្រាប់សំរាប់ដាំថ្នាលគោក មានពូជជាច្រើនដែលធ្លាប់បានដាំដុះនៅប្រទេសកម្ពុជាយើង ក្នុងនោះនាំមកប្រទេសថៃ និងវៀតណាម ប៉ុន្តែពូជមកពីថៃ ដើមធំថ្លោស ពណ៌បៃតងខ្ចីរលោង ស្លឹកធំខ្ចី មាន២ពូជ គឺឈ្មោះ Loet phan និង Bai

- ការជ្រើសរើសទងសំរាប់ធ្វើពូជៈ ត្រូវកាត់ទងត្រកួនដែលថ្នាំងរបស់វាមាន ដុះចេញឫសច្រើនមាន ប្រវែង ២៥-៣០ សម មានពាថ្នាំងជាមធ្យមយកមករក្សាទុករយៈពេល ២-៣ថ្ងៃដើម្បីអោយការដុះ ឫសចេញបានកាន់តែច្រើនហើយយកទៅស្ទូងលូតលាស់លឿន។ ក្នុង១ហ.ត គេប្រើទំងន់គ្រាប់ពូជជាមធ្យម ៨០-១០០ គក្រ តែចំពោះការដាំដោយកំណាត់ទងជាមធ្យម ២០០.០០០ កំណាត់ ។

២-ការជ្រើសរើស និង រៀបចំដី

ត្រកួនដុះលូតលាស់បានលើដីគ្រប់ប្រភេទ ប៉ុន្តែវាត្រូវការទឹកច្រើន ជាងដំណាំឯទៀតដូចនេះ ដីសំរាប់ដាំដុះ ត្រកួនត្រូវមានប្រភពទឹកនៅក្បែរ ឫដីសើមជាប្រចាំ

Phai រីឯពូជមកពីប្រទេសវៀតណាមឈ្មោះ Green Kang Kong ដើមតូចស្លឹក ល្អិត ពណ៌បៃតងចាស់មានបន្ទាបន្តិច១។ គ្រាប់ពូជត្រកួនភាគច្រើនមិនត្រូវរងការបំផ្លាញដោយសត្វល្អិតឡើយ ប៉ុន្តែ ការទុកដាក់មិនបានត្រឹមត្រូវនៅក្នុងឃ្លាំងធ្វើអោយដំណុះមានភាគរយទាបត្រូវជ្រើសរើសយកពូជ ដែលមាន ដំណុះពី ៨៥%ឡើងទៅសំរាប់ ធ្វើការដាំដុះ។

សំរាប់ត្រកួនស្រែ ។

- ការរៀបចំដីសំរាប់ដាំគ្រាប់ៈ ត្រូវភ្ជួរ និងរាស់បំបែកដីព្រមទាំងប្រមូលយកស្មៅចេញអោយបានច្រើនសារ បន្ទាប់មកលើករងអោយមានកំពស់ ២០-២៥ សម ទទឹងរង ១០០-១២០ សម ដោយយកជីធម្មជាតិលាមកសត្វគ្រប់ប្រភេទបាចពីលើរងអោយបានច្រើន ១-២ បង្គីសំរាប់ថ្នាល ១០ម២ ហើយយកជី ១៥.១៥.១៥ ចំនួន ១០០-១៥០ ក្រាមដាក់បន្ថែមហើយរាស់លប់នៅក្នុងដី ។

- ការរៀបចំដីសំរាប់ត្រកួនទឹកៈ ដែលហៅថា ត្រកួនស្រែត្រូវភ្ជួររាស់ដីស្រែមានទឹកសើមៗ មានភ្លឺពទ្ធ័ជុំ វិញ។ មុននឹងរាស់ត្រូវយកជីធម្មជាតិ និង ជី ១៥.១៥.១៥

ទៅបាចជាមុន បន្ទាប់មកភ្ជួរលប់នៅក្នុងដី ហើយរាស់បំបែកដីអោយល្អិតប្រមូលយកស្មៅចេញអោយស្អាត ។

៣-ការដាំដុះ

- ការបំបែកដោយគ្រាប់ៈ ដំបូងត្រូវឆ្វូតជាចង្អូរៗ ទទឹងរងដោយប្រើចន្លោះចង្អូរ ១៥សម ជំរៅ ៣-៤ សម បន្ទាប់មកយកគ្រាប់ពូជទៅរោយតាមចង្អូរនោះចំងាយពីគ្រាប់មួយទៅមួយ ១-២សម រួចលប់ដីពីលើបន្តិចៗ និងបាចកំណាត់ចំបើង ខ្ចីៗ ពីលើអោយជិតស្រោចទឹកអោយជោគរាល់ថ្ងៃ មួយថ្ងៃ២ដង រយៈពេល ៤-៥ថ្ងៃ ត្រកួន នឹងដុះចេញផុតពីដី ។

- ការដាំដោយកំណាត់ទងៈ គឺត្រូវយកទងត្រកួនដែលបានរក្សាទុក ២-៣ថ្ងៃ រួចយកមកទៅស្ទូងក្នុងស្រែ ដីសើម ដោយប្រើចន្លោះជួរ ៤0សម ចន្លោះគុម្ព ៣0សម មួយគុម្ពមួយទង របៀបស្ទូងត្រូវកប់ថ្នាំងមួយចូលទៅក្នុងដីក្រោយពីស្ទូងបាន ៥-៧ ថ្ងៃ ត្រូវបញ្ចូលទឹកអោយលិចរយៈពេល១យប់ បន្ទាប់មកបញ្ចេញទឹកចោលមួយភាគទុកមួយភាគ ត្រាំគល់ត្រកួនធ្វើរបៀបនេះត្រកូនដុះលូតលាស់លឿនចាប់បានប្រមូលផល។

៤-ការជ្រុំជ្រោយដី និង ដកស្មៅ

ការដាំដុះដោយគ្រាប់ពូជ គេត្រូវជ្រុំជ្រោយដី និងដកស្មៅក្រោយពីដាំបាន រយៈពេល ១0ថ្ងៃ គឺដកយកស្មៅចេញហើយជ្រុំដីអោយផុសពេលលើករង ព្រមទាំង លប់គល់បន្តិចៗ ធ្វើរបៀបនេះត្រកួនមានលទ្ធភាពដុះលូត លាស់កាន់តែលឿន ។

ការដាំដុះដោយកំណាត់ទងៈ មិនត្រូវជ្រុំជ្រោយដីឡើយ ប៉ុន្តែគេត្រូវព្យាយាម ដកស្មៅចេញពីស្រែត្រកួន រយៈពេល ១0-១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីស្ទូង ហើយបន្តការដក រហូតដល់ត្រកួនដុះលូតលាស់ជិតដីគ្របពីលើស្មៅ ។

cercospora Sp ជាពិ សេសធ្វើអោយកូនត្រកួនរលួយក្រោយពីដុះបានរយៈពេល ៥១០ថ្ងៃ ក្រោយដាំ ។

- ជំងឺពកដើម ឫស ហៅថា Root knot nematodes បណ្តាលមកពីមេរោគរស់នៅក្នុងដីឈ្មោះ Meloidogyne Spp ធ្វើអោយត្រកួនពកដើម ហើយឫសពកជា កង់ៗច្រើនជួបខ្លាំងជាងគេព្រមទាំងបាត់បង់ ទិន្នផលមួយចំនួន ។ដើម្បីការពារជំងឺទាំងនេះត្រូវដាំដោយប្តូរដី សំអាតស្មៅអោយស្អាត ដាំឱ្យមានចន្លោះជួរ គុម្ពត្រឹម ត្រូវហើយឆាប់ប្រមូលផលជាពិសេសគេអាចយកគ្រាប់ពូជទៅលាយជាមួយថ្នាំ សំលាប់ផ្សិតមុន នឹងធ្វើការដាំដុះ ។

២- អំពីសត្វល្អិតស៊ីបំផ្លាញ

គេសង្កេតឃើញមានសត្វល្អិតសំខាន់ៗចំនួន ៣ប្រភេទ តែងស៊ីនិងជញ្ជក់ស្លឹក ដើម ធ្វើអោយបាត់បង់ទិន្ន ផលមួយចំនួនដូចជា:

- ដង្កូវហ្វូងឈ្មោះ Grass Cutworm Spodoptera litura វាកាត់ស្លឹកដើម ហើយមានលក្ខណៈ ជាហ្វូង ឆ្លងពីស្រែមួយទៅមួយធ្វើឱ្យបាត់បង់ទិន្នផលមួយភាគធំ ។

- ដង្កូវកន្ទុយវែង Tiger moth caterpillar Diderisia metarhoda ដង្កូវប្រភេទនេះស៊ីស្លឹក និងត្រួយ ខ្ចីៗលក្ខណៈផ្តុំដោយកន្លែងៗ ហើយបន្សល់ទុកទ្រនង់ ស្លឹក វាមានមាឌធំៗបណ៌បៃតងវែង មានកន្ទុយស្រួចវែងបាស់ ឡើងលើធ្វើអោយ ប៉ះពាល់ដល់សោភណ្ឌភាពបន្លែ (ដាច់ ឫរហែកស្លឹក) ។

- ចៃបៃតង Green peach aphid i Mycus persicae វារោមជញ្ជក់ស្លឹក

៥- ការស្រោចទឹក និងផ្តល់ជី

ត្រកួនជាប្រភេទបន្លែយកស្លឹក (Young Shoot) ដូចនេះការលូតលាស់លឿន ឬយឺតវាអាស្រ័យទៅនឹង កំរិតនៃការផ្តល់ទឹកព្រមទាំងសារធាតុអាសូត (N) ។ ដើម្បីអោយការលូតលាស់ទាន់ពេលវេលាគេត្រូវស្រោចទឹក អោយដីសើមជានិច្ច សំរាប់ត្រកួនគោកហើយមួយសប្តាហ៍គេត្រូវយកជីអ៊ុយរ៉េទៅលាយទឹកស្រោចម្តង ឬទឹកត្រាំ ក្នុងកំរិត១,២០ ។ ដូចគ្នានេះ ចំពោះកូនស្រែ ត្រូវបញ្ចូលទឹកអោយទៀតទាត់ មិនត្រូវអោយដីស្ងួត កាលណាដីស្ងួតធ្វើអោយទងត្រកួនរឹង ហើយរយៈពេល ៧-១០ថ្ងៃ គេត្រូវដាក់បន្ថែមជីអាសូតម្តង ១ហត ៥០-៧០គក្រ ពេលស្រែត្រកួន មានទឹកសើមៗ ។

III. អំពីជំងឺសត្វល្អិតបំផ្លាញ

ដំណាំប្រភេទនេះ ពុំមានការគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរពីជំងឺ និងសត្វល្អិតឡើយ ប៉ុន្តែ វាក៏នៅតែមានកត្តាបំផ្លាញ ខ្លះៗដែរដូចជា:

១-អំពីជំងឺ

ជំងឺដែលមានកើតនៅលើត្រកួនជាញឹកញាប់មានដូចជា:

- ជំងឺពពាលស្លឹក White rust spot បណ្តាលមកពីមេរោគឈ្មោះ Albugo ចានដិដា ធ្វើអោយលឿងស្លឹក ហើយស្ងួតជ្រុះស្លឹកជាជំងឺផ្សិត ។

- ជំងឺរលួយកូន Damping off បណ្តាលមកពីមេរោគឈ្មោះ Pythium Sp,

ដើមត្រកួនធ្វើអោយដើម ស្លឹករួញលែងលូតលាស់ ព្រមទាំងបង្កអោយកើតវីរុសផ្សេងៗ ជាច្រើនប្រភេទ ។ ដើម្បីកាត់បន្ថយនូវសត្វចង្រៃទាំងនេះ គេត្រូវមានវិធានការជា ច្រើនរួមគ្នា ដូចជា ការរៀបចំដី ប្តូរមុខ ដំណាំ ជ្រើសរើសពូជ ជ្រើសរើសរដូវ ការកំចាត់ ស្មៅជាដើម ព្រមទាំងគ្រប់គ្រងវត្ថុមានសត្វល្អិតមុនពេលវាលេច ចេញនូវប្រជាករ គ្រោះថ្នាក់រួមផ្សំនិង វិធានការគិមី ។

IV. ការប្រមូលផល

គេអាចប្រមូលផលត្រកួនក្រោយពីដាំបានរយៈពេល២៨-៣៥ថ្ងៃ ។របៀបប្រមូលផលគេធ្វើឡើង ផ្សេង ៗ ពីគ្នាទៅតាមតំរូវការទីផ្សារ ដូចជា:

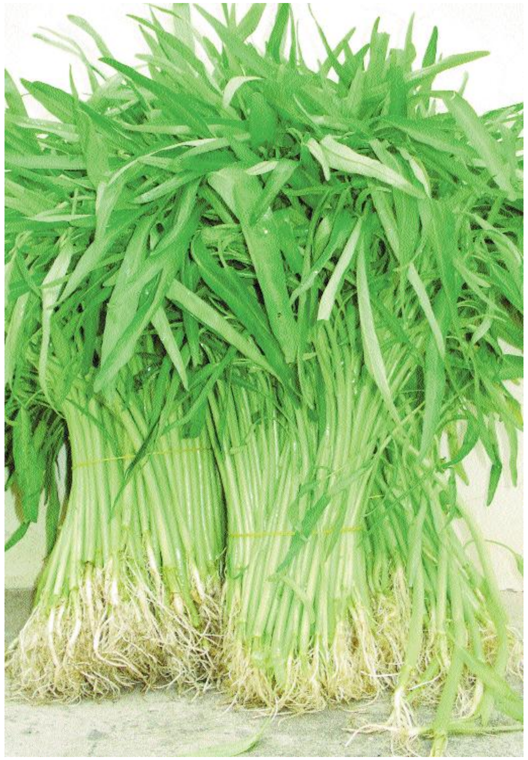

- ត្រកួនគោក: គេដកយកទាំងឫសក្រោយពីស្រោចទឹកអោយជ្រោករយៈពេល ៣០នាទី ប៉ុន្តែខ្លះទៀត គេ ច្រូតត្រកួនក្បែរដីយកតែដើមខ្ចីៗទៅប្រើប្រាស់ហើយទុកគល់នៅនឹងថ្នាលដដែលបន្ទាប់មកយក ជីអ៊ុយរ៉េទៅបាចពីលើបន្តិចៗស្រោចទឹកឱ្យជោគព្រឹកល្ងាចតែក្នុងរយៈពេល ៧-១០ថ្ងៃ គេអាចប្រមូលផលបានជាបន្តទៀតជាមធ្យមទិន្នផលប្រមូលបានពី ៨-១០ ត/ហ.ត
- ត្រកួនស្រែ: គេកាត់ទងត្រកួនរយៈពេល ៥-៧ថ្ងៃម្តងៗ អាចប្រមូលផល បានយ៉ាងច្រើនផង អាស្រ័យ ទៅនឹងការផ្តល់ជី និងទឹក ព្រមទាំងការកំចាត់ស្មៅផង ដែរ ។ ត្រកួនប្រភេទនេះទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់ជាង ត្រកួន គោក ប៉ុន្តែចំពោះតំលៃ លើទីផ្សារវាមានកំរិតទាបជាងត្រកួនគោក ។